

[Sinnbeck.]

Kunstmuseumsnævnet skal ifølge lovforslaget også kunne kræve, at der til museer uden kunstkyndigt personale knyttes en af nævnet godkendt kunstkyndig konsulentvirksomhed.

Dette nævns afgørelser skal efter lovforslaget være endelige, hvis nævnets 5 medlemmer er enige. Er de ikke enige — ja, man gætter rigtigt — betyder det, at den højtærede kulturminister har den endelige afgørelse. Den højtærede minister må undskyldte, men dette bærer efter min vurdering i betydelig grad frem mod noget, som kan komme til at ligne en statsautoriseret kunstopfattelse i Danmark. Ministeren har i lovforslaget sikret sig, at han selv kommer til at råde over 2 stemmer i dette 5 mands udvalg. 1 stemme skal gå til direktøren for statens kunstmuseum — det lyder rimeligt, men man må jo gøre sig klart, at der her er tale om en embedsmand, også underlagt kulturministeriet — og så bliver der kun 2 pladser tilbage til andre organer, nemlig en plads til Foreningen af danske Kunstmuseer i Provinsen og en plads til de kommunale organisationer. Dette vil formentlig betyde, at den højtærede kulturminister i langt de fleste sager vil kunne sikre sig et flertal ved afgørelsen.

De 5 medlemmer af dette nævn får unægtelig store beføjelser. Som allerede nævnt skal de godkende ledere og personale ved museerne. De kan kræve tilknyttet en bestemt, af dem godkendt kunstnerisk konsulent, og deres afgørelser er endelige, hvis de er enige. Dette vil efter min vurdering sige, at de 5 medlemmers plus ministerens kunstopfattelse i mange, mange tilfælde også vil blive landets kunstopfattelse. Dette 5 mands nævn vil i praksis få en væsentlig indflydelse på, hvad museerne vil købe af nye kunstværker. For kunstnerne vil det — selv om det selvfølgelig ikke står i lovforslaget, og selv om der i bemærkningerne står, at man tilsigter megen frihed — i praksis blive sådan, at det er væsentligt for kunstnerne at være i kridthuset hos dette 5 mands nævn. Det ligger ganske klart. Jeg tør naturligvis ikke påstå, at den højtærede minister har tilsigtet, at det skulle gå sådan, at man måtte erkende, at der i dette lovforslag ligger en fare for ensretning. Men jeg mener, at den er der, og jeg mener, at vi her ved

første behandling skal være på vagt over for den. En ensretning på disse områder er helt urimelig; det er noget, der burde være utænkeligt i et samfund, som betragter den frie kunstneriske udfoldelse som en forudsætning for folkets åndelige liv.

Jeg tror — ja, jeg er ganske overbevist om — at den højtærede minister på det kraftigste vil dementere, at der ligger sådanne tendenser i lovforslaget. Men efter min opfattelse har det foreslåede nævn alt for store beføjelser, og jeg må mene, at faren i betydelig grad er til stede.

Det er rigtigt, som det er sagt af socialdemokratiets ærede ordfører, at der gøres et meget betydeligt arbejde i ledelserne af de lokale museer. Det er rigtigt, at de har haft meget at slås med, ikke mindst i form af lokale problemer. Det er også rigtigt, at de lokale tilskud varierer i fantastisk omfang. Når man ser på, at et museum som det i Vejen, der jo ikke er et stort museum, har fået et lokalt tilskud på godt 22.000 kr., medens andre museer kun har fået et tilskud på 450 kr., må man beundre den lokale indsats, der visse steder i landet ligger bag disse områder.

Man kan også godt forstå, at disse energiske ledelser af de lokale kunstmuseer gerne ser, at de nu støttes mere fra statens side, og som sagt er venstre ikke afvisende over for denne tanke. Men ledelserne bør være klar over, at lovforslaget, som det foreligger her, betyder, at de kommer til at sælge en del af deres frihed. De får den ganske vist godt betalt, men de kan efter vor vurdering alligevel ikke være tjent med denne løsning. De lokale museer er jo, når alt kommer til alt, groet frem af lokal offervilje og lokal kunstforståelse. Den var måske ikke altid på linje med, hvad man sådan ville acceptere i en snæver inderkreds, men den var der, og offerviljen var der også.

Disse museer er blevet til, fordi der er nogle mennesker rundt omkring i Danmark, der har anerkendt og kæmpet for anerkendelsen af det synspunkt, at god kunst bør være lige så vigtig som dagligt brød for et frit, åndeligt bevidst folk. Derfor glæder det os også — den kompliment vil vi gerne give den højtærede minister — at man, når man bevilger statstilskud, vil lægge vægt på, at der også er ydet tilskud fra lokal side. Den autoritet i form af kunstmuseumsnæv-